

גליון ב' (ט"ז) • תשרי ה'תש"ע = 770 בית משיח • לויבאוויטש שבלויבאוויטש • פנימי

גיליון המלך דא פער פלייגט

גיליון מיוחד להעצמת השייכות, הדבקות וההתמסרות
לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ועל

אחת כמה וכמה על פי הרגילות שהיתה אצל כמה וכמה חסידים, שהיו מחשיבים (מסבירים ומפרסמים) שיום הולדתם הוא – הפעם הראשונה שבאו ללויבאוויטש אל הרבי, אצל כל רבי בזמן נשיאותו, ועל דרך זה בזמן נשיאותו של נשיא דורנו – אלה שבאו ל"לויבאוויטש שבלויבאוויטש" של נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר].

(ו"ך אלול ה'תש"א. בלתי מוגה)

ובזה ניתוסף מדור לדור, עד לדורנו זה שזכה להוולד ולהתחיל לילך

"מחיל אל חיל" בזמנו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו.

[ולהעיר, שגם אלה שלידתם כפשוטה (היציאה לאויר העולם) היתה לפני כן – הנה כאשר מגיע הזמן שבו "נולד" ונתגלה הנשיא, הרי כיון ש"הנשיא הוא הכל", נולדים גם הם מחדש, ועד לאופן נעלה יותר שלא בערך לגבי לידתם בפעם הראשונה.

דבר מלכות

ביטויים נדירים מכ"ק אדמו"ר שליט"א

נמצאים אנו כעת יחד בתשרי תש"ע ב"בית משיח" 770, ונפגשים באותם מעמדים. בתפילות של הרבי מלך המשיח שליט"א, בהתוועדויות, בברכת הבנים. לפעמים אנחנו בתוך הענין, בתוך התפילה ובתוך ההתוועדות, ולפעמים – מותר לומר – אנו מוצאים את עצמנו קצת מהצד, צופים ושואלים את עצמנו מה קורה כאן בדיוק.

כשלא מאירה אצלנו הנקודה הפנימית של החסיד, אין להתוועדות עבורנו טעם ומשמעות של "פארבריינגען עם הרבי". יש כאלו מבין אחינו – וזה לא סוד – שכל הענין נראה להם מוזר, הצגה אחת גדולה. כי כשמסתכלים עם גוף רואים גוף.

אך כשיש נשמה, תחושה פנימית שהוא כעת עם הרבי ממש, ורגש האמונה והציפיה בוער, אזי הכל אחרת. כששרים 'יחי אדוננו' לפני התפילה, ובמחול בלב מאירה הציפיה לרגע בו נראה כיצד "תיכף ומיד נפתחת הדלת ומשיח צדקנו נכנס לבית הכנסת ובית מדרש זה", השירה היא אחרת לגמרי. כשעומדים בברכת הבנים וחשים שהאב אכן נמצא כאן ומברך את בנו, אזי לא נשארים יבשים כצופים מן הצד.

באחרון של פסח תשי"ב אמר הרבי מלך המשיח שליט"א: **בסעודת משיח נהוג לרקוד ריקוד של משיח, 'משיח'ס טאנץ'. ובריקוד של משיח ניתן לפרש שני פירושים. ריקוד שרוקדים לכבודו של משיח, וריקוד שרוקדים יחד עם משיח. ואנחנו נפרש כפי שמתאים לנו ('ווי עס לייענט אונז'), שזהו ריקוד שרוקדים יחד עם משיח. והרבי נעמד על מקומו ורקד בשמחה עצומה יחד עם כל הקהל.**

אנחנו נפרש כפי שמתאים לנו. נמצאים הרי ב-770. ו'מתאים לנו' וכך מונח אצלנו בפשטות, שאנו מתפללים ומתוועדים יחד עם משיח. וזה לא רק פירוש לשיטתנו, אלא זהו ודאי הפירוש האמיתי גם לשיטתו של הרבי. אם הפירוש הזה מתאים לנו, וודאי שהוא מתאים גם לו, כי הרי יותר משאנו רוצים להיות אותו הוא רוצה להיות אתנו...

מי שמודד כל דבר בעיניים של גוף לא יבין זאת, יהיו לו הרבה שאלות לשאול על הזמנים המדויקים, מתי מתחיל ומתי מסתיים ואיך בדיוק יודעים... אך אנו הרי חסידים, וחסידות מקנה לנו משקפיים של נשמה. לחסיד יש נשמה שרוצה להיות עם הרבי בפשטות, וכשממששים עם נשמה מרגישים נשמה.

מענדל, הגליון נגמר ואני טרם כליתי לדבר ולהבהיר, עצרתי באמצע המשפט. עליך אני סומך שתבין את כוונתי, אך על הדרך יש עוד הרבה קוראים, שאינני יודע עד כמה הצלחתי להבהיר להם את הדברים.

עוד נתראה ונתדבר, ובפעם הבאה יהיה זה בעזרת ה' במעמד ומצב אחר לגמרי...

שנה עברה מאז

התכתבותנו על גבי גליונות 'הקליימקע'

של הקהל תשס"ט. הרבה דברים השתנו מאז, אך הדברים הגדולים והאמיתיים נשארו – לעת עתה – אותו דבר.

אני ואתה גדלנו בשנה, בינתיים החכמנו יותר, יותר יודעים מה אנו רוצים מעצמנו, התקרבו יותר זה לזה, ואנו יכולים להמשיך ולדבר על נושאים יותר פנימיים ועמוקים.

אך בענין העיקרי עדיין כולנו אווזים באותה נקודה בדיוק. אם גדר הזמן הוא שינוי ותנועה, הרי שכבר 15 שנה שהזמן עמד מלכת, מאוס לא השתנה, כל עוד שעדיין לא בא. תמוז תשנ"ד – תשרי תש"ע, מהיום האחרון בו ראינו את מלכנו בעיני בשר ועד היום המאושר בו נראה אותו שוב, עדיין באותו מעמד ומצב. עדיין מחזיקים באמונה, עדיין מתפללים שזוכה זיך האלטען בא דער קליימקע – להאחז בידית הדלת של הרבי, להשאר בן נאמן עד לרגע שיושם קץ לניסיון והאב המסתתר יתגלה.

אנחנו עדיין עם אותה אמונה, והנפש הבהמית עדיין עם אותן השאלות. עדיין ממשיכים להתוועד ולדבר על אותן נקודות. אמנם גדלנו והחכמנו, נוכל לדון על כל הענינים מנקודת מבט בוגרת ומעמיקה, אך מהנושא שלנו לא נרד, מה'קליימקע' לא נרפה.

מסופר על אחד מצדיקי פולין שטרם הסתלקותו בקש מבנו לאחוז בידו. "מה הנך מרגיש", שאל האב, והבן ענה "אני מרגיש גוף". "בגלל שהנך אחוז עם גוף, לכן הנך מרגיש גוף" השיב הצדיק. כשממששים עם גוף מרגישים גוף, כאשר מממששים עם נשמה מרגישים נשמה.

כל דבר שברא הקב"ה בעולמו, ברא לו גוף ונשמה. ליהודי יש גוף ונשמה, לתורה יש גוף ונשמה – נגלה ונסתר, למצוות יש גוף ונשמה – מעשה המצוות והכוונה ברגש הלב, ולכל פרט בחיינו יש גוף ונשמה. אפשר להעביר את החיים בצורה חיצונית, להסתכל על הגוף בלבד, וחסידות מלמדת אותנו להיות יותר עדינים ומזוככים, לשים לב אל הנשמה.

גם לחסיד הנמצא כיום ב"בית חיינו" נשמה וגוף. הנשמה של החסיד היא לכל לראש הרצון הפנימי שכאשר הוא עומד קרוב לרבי, שהוא אכן יהיה 'קרוב', שירגיש ויחוש את הרבי איתו כאן בפשטות. וככל שתחושה זו מתעצמת בו, גובר ומתעצם לב הלב הנאמן שמחפש את האב ללא הרף. והגוף של החסיד הם זמני התפילות וההתוועדויות עם הרבי שליט"א, וההנהגה בהם בפועל כמתאים לזמנים בהם נמצאים עם הרבי.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

הוא חושב אודות העולם, אף שחושב באופן הכשר, וחושב ע"פ מש"כ בשו"ע, ובנוגע ללימוד התורה הוא לומד כפי שראוי ללמוד תורה, אולם, לחשוב אודות "נותן התורה" בעת לימוד התורה, ולחשוב אודות

זהו אחד מהענינים:

ע"י שלא מוסיפים אור רגיל, אלא באור גופא מוסיפים באור המשמח, אור הקשור עם שמחה, ושמחה פורצת גדר – ע"י נפרצים הגדרים שלו, ונפרצים גדרי העולם, ונפרצים גדרי החושך כפול ומכופל.

ומוגבל ע"י הקב"ה עצמו, ובמילא לא ניתן לבוא אליו בטענות ע"כ, ומדוד ומוגבל בדברים שיכול להכיל... ואח"כ באים אליו בטענה: היתכן שאינו חושב אודות הגאולה, אעפ"י שאומר – או יודע שאחרים אומרים ואילו הוא חושב על-כך – ש"אצפה לו בכל יום שיבוא", ואח"כ רוצים, שהוא יעמוד במעמד ומצב זה כל היום כולו – והרי זה בלתי אפשרי!... והרי ה' "אינו מבקש... אלא לפי כחן". והרי הוא בעצמו לא נתן כחות גדולים יותר...

|| "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא" ||

קטע מיומן ו' תשרי ה'תשכ"ה • בקשר עם המובא לעיל בשיחת אד"ש

הרבנית חנה – אמו של כ"ק אד"ש – סבלה הבוקר בשעה 6:00 לערך אירוע מוחי, ל"ע. בשעה 9:30-10:00 – ביקר אותה כ"ק אד"ש.

. . התפילה אינה כרגיל, הרבי שליט"א מסב ראשו כמ"פ לאחוריו ומחליף מילים עם הרל"ג, ומורה לו להעביר מסרים לאנשים מסויימים ביניהם להרב חודקוב. הציבור מרגיש שלא הכל כשורה.

הרל"ג כותב ע"כ ביומנו: "בבואו ל-770 בשעה 10 לערך בקש אשר הרב חדקוב יכנס אליו, ובקשו שישדר ע"י בערל יוניק שמי שהיא תבוא ותשאר עם אמו. קודם "ברוך שאמר" בקשני לברר אצל הרב ח. הנעשה, והודעתי אשר בערל יוניק סידר כנ"ל. אחרי התפלה שאל אצל בערל יוניק ע"ד המצב וכן בקש את דר. ז. שיבקר אותה עוה"פ". ע"כ.

אמנם הקהל הרב בכללותו לא ידע מכל המתרחש אך לפי כל הדברים הנ"ל שהתרחשו בתפלה שמו לב שמשוהו אינו כשורה אבל הדבר היה

בגדר תעלומה. גם על ההתוועדות לא הכריזו, אבל בשעה 1:30 יורד הרבי שליט"א להתוועדות, לפני שהחלה שוחח הרבי שליט"א שוב עם ד"ר זעליגסאן. במשך ההתוועדות מקבל הרבי שליט"א ידיעות שוטפות אודות מצבה. ד"ר זעליגסאן נגש בעיצומה של ההתוועדות לרבי שליט"א ושאלו מה שם אימה (של אם הרבי שליט"א). הרבי שליט"א עונה, ובמקום קרא זעליגסאן בקול: "חנה בת רחל לרפואה שלימה!" ורק אז ידע כל הקהל שצריך לבקש רחמים.

הרבי שליט"א ממשיך להתוועד ואחת השיחות נסבה אודות הפסוק "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא" הרבי שליט"א ביאר את הפסוק במשל ותוך כדי נשיאת המשל התחיל בבכיות נוראות והשעין ראשו על ידו, איום ונורא המחזה; ולפתע העביר בתנועה מהירה את כף ידו מעל מצחו – וחזר למצב הרגיל עד שלא הורגש כל רושם.

תוך הדברים הגיע לביאור דברים בנוגע לכך שהגוי אינו מסוגל כיום להסתיר על מצוות הקב"ה – ושוב פורץ בבכי נורא, נשען על כסאו, נאנח אנחות קורעות לב, ונשם בחזקה ושוב בוכה. המאמץ להפסיק ניכר מאוד, אך הבכיות ממשיכות ושוב, לפתע, מעביר כף ידו ביעף מעל מצחו והמצב חזר לקדמותו...

שישנם מריבים על הוי', ומי הם? אלו המונעים מה שנאמר אח"כ "וירם קרן משיחו", והם אלו החושבים כי הגיע העת דאחלתא דגאולה וכו', ואמר כי קיבוץ גלויות יהי רק לאחר ביאת משיח, ומיהו משיח – ע"כ כבר פסק הרמב"ם ואין חולקים עליו כי הוא אשר יכוף ישראל לתומ"צ, ויחזק בדקה, ויקבץ נדחי ישראל וילחום מלחמות ה'. ואמר שמהלשון 'וילחום' סימן שיש לו מנגדים אבל בסוף יהי 'וינצח' ויתגלה כי הוא הוא המשיח, אך כל זמן שלא נראה ולא נתגלה איש זה ועדיין לא נקבצו הגלויות וכו' וחזר ע"כ הרבה פעמים. [ישנם האומרים שהייתה זאת השתתפות אד"ש בהפגנה ומחאה של יהדות ניו יורק בקשר לניתוחי מתים בארה"ק ת"ו ותשובה ביחס לטוענים על ליובאוויטש על הנ"ל בגלל ביקור שז"ר בליובאוויטש, וד"ל].

אד"ש ערך מגבית עבור קרן חנה שמטרתו לסייע לחינוך הכשר של בנות ישראל, והדגיש כי בכסף זה יסייעו לבנות ישראל להגיע למטרה של שלושת המצוות של נשי ישראל חלה נדה הדלקת הנר, שהם תקון לחטא כו'. כאמור חוזרת ונשנית אותה נקודה כי תשובה מושלמת היא רק אם היא מתוך שמחה וכן הוא גם בתפילת חנה "עלץ ליבי אל הוי'", ועל ידי זה נגיע בקרוב לסיום ההפטרה "וירום קרן משיחו", ויתגלה בעולם כולו כי הוא הוא המשיח, אכ"י.

27/7/17

מיוחד!

השה"ה בחצרות קודשיו

מכתבי חסידים

יומן מהתוועדות ו' תשרי ה'תשכ"ז • נכתב על-ידי הרה"ח ר' שלום לייב שי' אייזנבך לא' מידידיו • מתפרסם כאן לראשונה

...בסיום ההתוועדות דאיתמול הגיעו ר' אלי' זילברשטום ור' מאיר פרידמן מכפ"ח, אד"ש קירב אותם מאוד וקראם לגשת אליו, הורה להם לומר 'לחיים' על כוס גדולה ואמר שיחה מיוחדת לכבודם, תוכן שיחה זו היה: בו' תשרי מסתיים היום השישי מעשרת ימי תשובה, ושישה הוא רוב מנין ובמילא נפעלו כבר העניינים דעשרת ימי תשובה.

לאחר ההתוועדות נתן להנ"ל את המזונות ובקבוק סודה ואמר שיחלקו בהתוועדות שתתקיים היום או מחר, ומיד אח"כ חיך והתחיל לנגן הניגון 'עסט עסט זיך'. ניגנו זמן רב עד שאד"ש יצא מביהכניס.

בתוך ההתוועדות היו דיבורים מבהילים בקשר לא"י, ובין השאר אמר בנוגע לסיום ההפטרה ד"ותתפלל חנה" – "הוי' יחתו מריביו" – "מריב ויו". וי"ו – המשכה, חסידים. "מריב וי"ו" – גבורות. והסיבה

תועלת לרבים מהנסיעה לרבי

מאוצרות המלך

כתב-יד קודש מכ"ק אדמו"ר שליט"א

ובהנוגע לענין נסיעתו לכאן, – הנה יה"ר שיהי' בשעה טובה ומוצלחת, ובדאי ישתדל שיהי' בזה גם תועלת הרבים.

בודאי למותר לעוררו לנצל שהותם של האברכים שליט"א שלוחים וב"כ אנ"ש ובאי כחי-ככל הדרוש, ובאופן המתאים, אחכה לבשורת ומפורסות.

בברכה

Handwritten signature.

פרסום ראשון

לפנינו קטע ממכתב כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א – ב"פרסום ראשון" – מיום ב' מנחם-אב תשט"ז, בו כותב לא' החסידים על-דבר "תועלת הרבים" הצריכה להיות מנסיעתו ל-770:

"ובהנוגע לענין נסיעתו לכאן – הנה יה"ר שיהי' בשעה טובה ומוצלחת, ובדאי ישתדל שיהי' בזה גם תועלת הרבים".

הקב"ה, שבודאי מתקיים בפועל (בדרך ממילא) ע"י המציאות דהמצוות.

ובהמשך הענין:

.. שנעשה חפשי מן המצוות, חפשי למעליותא, שאינו זקוק לציווי, כיון שאינו מציאות בפני עצמו, אלא מציאות אחת עם הקב"ה.

בשיחות רבות מדובר על קיום המצוות על ידי ישראל לעתיד לבוא, במצב בו אין רע ויצר הרע, ובמילא מובן שקיום המצוות אז יהיה באופן הכי נעלה ומושלם. אך הביאור שבשיחה זו הוא עמוק הרבה יותר, בני ישראל יהיו מציאות אחת עם הקב"ה, ויקיימו המצוות כפי שהקב"ה מקיים המצוות לא מתוך ציווי אלא מתוך שזהו רצונו האיש.

ובהמשך השיחה מבאר כיצד לעתיד לבוא תהיה הלכה כבית שמאי ובית הלל גם יחד, כיון שלעתיד לבוא נקיים את המצוות כפי שהקב"ה עצמו כביכול מקיים אותם, ואצלו הרי החיוב והשלילה הם ביחד, נמנע הנמנעות, בית שמאי ובית הלל גם יחד.

וזהו שוב ביטוי של אותה נקודה, כיון שיתגלה שישראל וקוב"ה כולא חד, יקיימו ישראל המצוות כפי שהקב"ה מקיים המצוות.

נמצא, שבשיחה זו מלמד הרבי מלך המשיח דוגמה ברורה וביטוי עיקרי ליסוד שהניח בדבר-מלכות של תולדות אודות "המעלה העיקרית דגאולה האמיתית והשלמה" .. שלעתיד לבוא יראו בפועל ובגלוי את מציאותם האמיתית של ישראל, עצם הנשמה שהיא חד עם עצמותו ומהותו ית', "ישראל וקוב"ה כולא חד". כי כל אריכות הביאור בשיחה על קיום המצוות בגאולה העתידה, מיוסדת על הנקודה העיקרית שתתגלה לעתיד, כנ"ל.

בדומה לזה אפשר לציין להדרן שיצא לאור לרגל כ"ב שבט תשנ"ב (נדפס בספר המאמרים מלוטט ו), שם מדבר על לימוד התורה שיהיה לעתיד.

ומבאר שם כיון שלעתיד יתגלה שישראל אורייתא וקוב"ה כולא חד, במילא תהיה לישראל שלימות בידיעת והשגת התורה, כולל כל הסודות והרמזים הטמונים בה עד אין קץ. כי כשם שהקב"ה עצמו יודע את התורה כולה לאמיתתה, עם כל העומקים שבה, כך יהיה לעתיד בכל יהודי.

ולכן מבאר שהלימוד תורה לעתיד לבוא יהיה בחידושים שישראל מצד עצמם יוסיפו ויחדשו בתורה, מעבר למה שכבר כתוב בה, כולל כל מה שטמון ורמוז בה.

ושוב חוזר לאותה נקודה. שהרי בכמה שיחות לפני כן ביאר ענין לימוד התורה לעתיד והשלימות בזה ועד לאופן ד"כמים לים מכסים", אך כאן מבאר את הענין בצורה הכי עמוקה, שבגאולה האמיתית נלמד תורה כמו שהקב"ה לומד את התורה, לימוד תורה באופן של ישראל וקוב"ה כולא חד.

שוב אנו רואים את אותו חידוש יסודי של דבר-מלכות תולדות משתקף בשיחה זו. ושוב אנו מבינים עד כמה חשוב לרכוש ידיעה רחבה בתורתו של אד"ש מה"מ בכלל, ובפרט בשיחות ומאמרים של אותה תקופה בפרט.

ועוד נקודה חשובה שראינו כאן: בדרך כלל מציינים את החידוש והמיוחדות שבשיחות ב'המשך תנש"א-ב' בנוגע ליזמן בו אנו נמצאים, שבשיחות אלו הוגדרה תקופתנו כ"סף הגאולה" "ימות המשיח בפשטות" וכו'. אך חשוב לדעת שמעבר לכך יש בשיחות אלו חידושים נפלאים גם בנוגע לענין הגאולה בכלל, שלאחר לימוד שיחות אלו מקבלים על כל הנושא מבט חדש ועמוק. כנתבאר כאן באריכות.

"והלואי היו מדקדקים אנ"ש, ובפרט התמימים, בדברי כ"ק מו"ה אדמו"ר הכ"מ אפילו בשיחותיו ובפרט אלו משנת השי"ת והשנה שקדמה לה" (אג"ק ח"ד, ע' כד)

המעלה העיקרית בגאולה האמיתית

בגליון הקודם דובר על 'המשך תנש"א-ב', השיחות שנאמרו לאורכה של שנת הצדי"ק (ניסן תנש"א – אדר תשנ"ב) ומהוות המשך וענין אחד. ונתבאר שלכן כה חשוב הלימוד לרוחב, לימוד שיחות רבות מאותה תקופה שכל אחת מוסיפה ביאור והבנה בחברתה. ודברי תורה עניים במקום אחד ועשירים במקום אחר.

באותו גליון התעכבנו על אחת הנקודות העמוקות המופיעות באותם שיחות וחוזרת על עצמה שוב ושוב בתוספת ביאור, ההתקשרות של כל יהודי על ידי משיח צדקנו עם עצמות אין סוף. ובגליון זה נמשיך ונרחיב באותו ענין.

בשיחת ש"פ תולדות תשנ"ב אומר הרבי מלך המשיח שליט"א:

המעלה העיקרית דגאולה האמיתית והשלמה .. שלעתיד לבוא יראו בפועל ובגלוי את מציאותם האמיתית של ישראל, עצם הנשמה שהיא חד עם עצמותו ומהותו ית', "ישראל וקוב"ה כולא חד", כפי שנמשך וחוזר ומתגלה בכל הדרגות דחמשה שמות שנקראו לה, בכל כחות הנפש, תענוג ורצון, שכל ומדות, ולבושיהם מחשבה דיבור ומעשה, ובגוף הגשמי, בכל רמ"ח אברים ושס"ה גידים, שניכר בהם בפועל ובגלוי ש"ישראל וקוב"ה כולא חד".

כלומר: במקומות רבים מוסברת המעלה הנפלאה של הגאולה בכלל, וכלפי עם ישראל בפרט. הן מעלות רוחניות שיהיו אז - "יהיו ישראל חכמים גדולים ויודעים דברים הסתומים", "הסירותי את לב האבן מקרבכם" – ללא יצר הרע, והן מעלות גשמיות - "עתידים בחורי ישראל שיתנו ריח כלבנון", ועוד ועוד.

אך בשיחה זו מבאר שכל הנ"ל אלו פרטים קטנים, תוצאות וסעיפים של הנקודה העיקרית והאמיתית. המעלה העיקרית דגאולה האמיתית היא שיתגלה כיצד ישראל וקוב"ה כולא חד ובמילא הכל כבר יהיה אחרת לגמרי, במילא יהיו חכמים ובמילא יהיו צדיקים וכו'.

ולמענין בשיחות יתברר, שאכן כמה מהשיחות האחרונות מאותה תקופה מיוסדות על ענין זה, ומבארות כיצד לעתיד לבוא יתנהלו הענינים כאשר ישראל וקוב"ה יהיו כולא חד בגלוי.

כך לדוגמה בשיחה שיצאה בסיומו של חודש תשרי תשנ"ב (בקשר לסיום הרמב"ם), דיבר הרבי על מאמר חז"ל "מצוות בטלות לעתיד לבוא" וביארו באופן נפלא:

הגדר ד"מצוות", ציווי להאדם – שייך רק כשהאדם הוא מציאות בפ"ע, שאז נופל עליו גדר של ציווי הקב"ה. אבל לאחר שנשלמת עבודתו של האדם בקיום המצוות, שכל מציאותו חזורה ברצונו של הקב"ה, ונעשה במעמד ומצב של צוותא וחבור עם הקב"ה, עד שנעשים מציאות אחת, "ישראל (ע"י אורייתא) וקוב"ה כולא חד", כפי שיהיה בפועל ובגלוי לעתיד לבוא – לא שייך הגדר דציווי לאדם (כיון שאינו מציאות בפני עצמו), כי אם, שהוא מקיים את רצונו של